

Nowe wyzwania (nie tylko obowiązkowa matematyka)

Piotr Ludwikowski

Czy, jak i dlaczego zmieni się:

- **najbliższa matura: rok szkolny 2008/2009?**
- **następna matura: rok szkolny 2009/2010?**
- **matura w trakcie wdrażania reformy programowej:
do roku szkolnego 2013/2014?**
- **matura po zakończeniu reformy programowej:
od roku szkolnego 2013/2014?**

**Ludzie boją się zmian, nawet
na lepsze...**

Józef Ignacy Kraszewski

Uzasadnienie zmian

Strategia lizbońska

Na posiedzeniu Rady Europy w Lizbonie w roku 2000 został przyjęty plan rozwoju krajów Unii Europejskiej.

Celem planu i założeniem na najbliższe 10 lat było zbliżenie Europy do najbardziej rozwiniętej gospodarki świata, a nawet konkurencja z USA.

Zapisy w dokumentach Parlamentu Europejskiego i Rady Europy wskazują bezpośrednio na kluczowy charakter umiejętności matematycznych i podkreślają ogromne znaczenie nauk ścisłych (w których matematyka jest podstawowym narzędziem) dla powodzenia tego projektu.

Uzasadnienie zmian

Wyniki badań PISA

Widoczna jest słabość polskiej szkoły, w której nacisk kładzie się na wiadomości a nie na rozpoznawanie zagadnień naukowych oraz na interpretowanie i wykorzystywanie wyników i dowodów naukowych.

W nauczaniu matematyki uwagę zwraca się na stosowanie znanych algorytmów i procedur, zaniedbując umiejętności rozwiązywania autentycznych problemów.

Uzasadnienie zmian

Stanowisko KRASP-u

Mimo pięciokrotnego wzrostu liczby studentów w ciągu ostatnich piętnastu lat, do niepokojąco niskich rozmiarów spadła liczba chętnych do studiowania tych kierunków studiów, które wymagają nauki matematyki.

Badania prowadzone na kilku uczelniach dowiodły, że wyniki uzyskiwane przez maturzystów zdających egzamin matematyki są bardzo dobrym prognostykiem osiągnięć przyszłego studenta, niekoniecznie kierunków ścisłych.

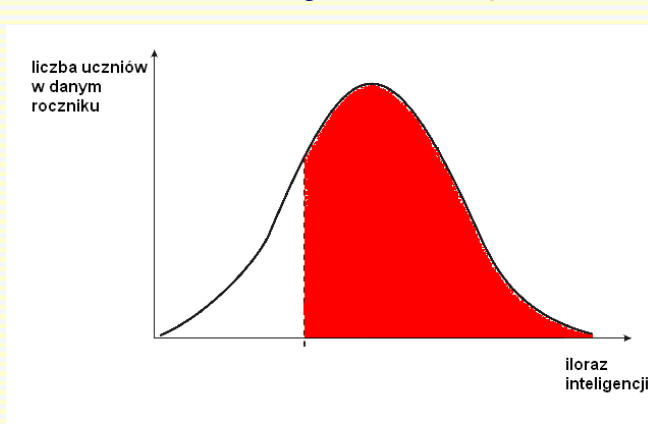
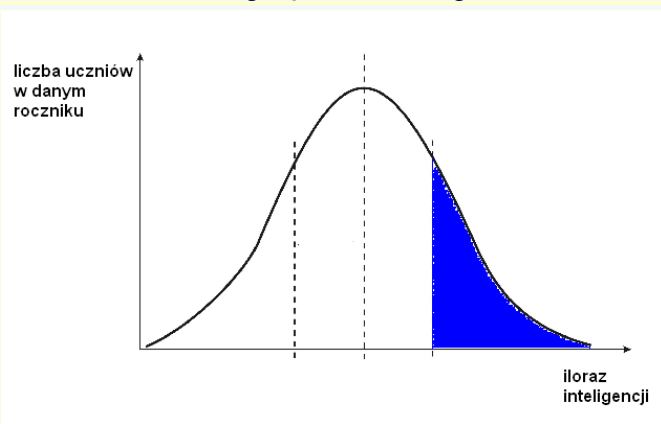
Uzasadnienie zmian

Zmiany w strukturze scholaryzacji

Obecnie w szkołach kończących się **maturą** uczy się duża grupa uczniów, którzy kilka lat temu poszliby do **zasadniczych szkół zawodowych**.

Średni poziom uzdolnień uczniów szkół kończących się maturą znacznie się **obniżył**.

Obowiązkowy egzamin z matematyki

Opór systemu doskonale ilustruje postać pijaka z "Małego Księcia". Zapytany przez głównego bohatera o to, co robi, odpowiedział:

- **Piję.**
- **Dlaczego pijesz?**
- **Aby zapomnieć.**
- **O czym zapomnieć?**
- **Że się wstydzę.**
- **Czego się wstydzisz?**
- **Że piję.**

Aktualny stan prawny

Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2007

w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych,

które między innymi ujednocila zestaw przedmiotów obowiązkowych i do wyboru w roku 2008/2009 oraz wprowadza matematykę jako przedmiot obowiązkowy.

Aktualny stan prawny

**Rozporządzenie MEN z dnia 23 sierpnia 2007
zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy
programowej wychowania przedszkolnego oraz
kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
które jest podstawą do konstruowania arkuszy
egzaminacyjnych.**

Aktualny stan prawny

**Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2007
*zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów
wymagań będących podstawą przeprowadzania
sprawdzianów i egzaminów,*
które wprowadza nową strukturę standardów
wymagań egzaminacyjnych z matematyki.**

Aktualny stan prawny

Rozporządzenie MEN z dnia 25 września 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych,

które między innymi precyzuje zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego w 2010 roku i wyjaśnia wątpliwości dotyczące organizacji egzaminu w 2009 roku.

Najbliższa matura: rok szkolny 2008/2009

...będzie niemal identyczna, jak w poprzednim roku:

Obowiązkowe:

język polski (10 + 3)
język obcy (6)
przedmiot z listy do wyboru

*ta sama
lista
do wyboru*

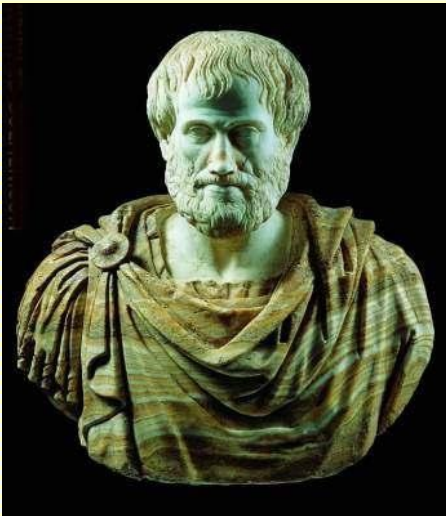
Dodatkowe:

0, 1, 2 lub 3 przedmioty z listy do wyboru (13)
(inne niż obowiązkowe) lub inny język obcy

*biologia, chemia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki,
historia sztuki, matematyka, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu,
filozofia, informatyka, język łaciński i kultura antyczna*

Następna matura: rok szkolny 2009/2010

**...będzie miała ujednoliczoną część obowiązkową,
obejmującą egzamin z matematyki oraz
zróżnicowaną część dodatkową.**

**Arystoteles powiedział, że
„matematyka jest miarą wszystkiego”.**

**Od 2010 roku słowa te nabierają
nowego sensu - matematyka staje się
„miarą dojrzałości”**

Następna matura: rok szkolny 2009/2010

Zostaną zachowane zasady generalne:

- 1) Część obowiązkowa obejmuje trzy przedmioty.**
- 2) Przedmioty dodatkowe wybiera maturzysta sam, stosownie do swoich potrzeb rekrutacyjnych.**
- 3) To, czy matura jest zdana, zależy wyłącznie od wyników egzaminów z przedmiotów obowiązkowych. Wyniki egzaminu z przedmiotów dodatkowych nie mają wpływu na zdanie tego egzaminu.**

Dwie funkcje egzaminu maturalnego

Obowiązkowe:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

PRZEPUSTKA NA STUDIA

Tu rozstrzygamy,
CZY MATURZYSTA ZDAŁ,
czyli czy dojrzał do
podjęcia studiów

Dodatkowe:

0, 1, 2 lub 3 przedmioty do
wyboru

LOKATA

Tu badamy jego poziom
przygotowania w zakresie
wybranych przedmiotów
**W CELACH
REKRUTACYJNYCH**

Dwie funkcje egzaminu maturalnego

Obowiązkowe:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

Ta część powinna
być taka sama dla
wszystkich

Dodatkowe:

0, 1, 2 lub 3 przedmioty do
wyboru

Ta część powinna
być bardzo
zróżnicowana

Następna matura: rok szkolny 2009/2010

Obowiązkowe:

Zdawane tylko na poziomie podstawowym

Język polski

egz. ustny/pisemny

Język obcy

egz. ustny/pisemny

Matematyka

egz. pisemny

Dodatkowe:

Zdawane na poziomie podstawowym albo rozszerzonym

0, 1, 2 lub 3 przedmioty do wyboru

egz. pisemny (język obcy: egz. ustny/pisemny)

język polski*, matematyka*, język obcy*, biologia, chemia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu, filozofia, informatyka, język łaciński i kultura antyczna

* egzamin tylko na poziomie rozszerzonym

Matura w trakcie wdrażania reformy programowej

**dla absolwentów liceów: do roku szkolnego 2013/2014 włącznie,
dla absolwentów techników: do roku szkolnego 2014/2015 włącznie**

...będzie taka sama jak w roku szkolnym 2009/2010.

Matura po zakończeniu reformy programowej

(od roku szkolnego 2014/2015 dla absolwentów liceów,
od roku szkolnego 2015/2016 dla absolwentów techników)

...nie zmieni się w części obowiązkowej. Część dodatkowa uwzględni fakt, że każdy maturzysta uczył się wybranych przedmiotów w zakresie rozszerzonym:

Obowiązkowe:

Język polski
Język obcy
Matematyka

Zdawane tylko na poziomie podstawowym

egz. ustny/pisemny
egz. ustny/pisemny
egz. pisemny

Dodatkowe:

Zdawane na poziomie ~~podstawowym~~, albo rozszerzonym

~~6~~ 1, 2 lub 3 przedmioty do wyboru

egz. pisemny (język obcy: egz. ustny/pisemny)

Wiarygodne źródło informacji

Informator o egzaminie maturalnym

od **2010** roku

matematyka

Warszawa 2008

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	5
II. Matura w pytaniach uczniów	7
III. Struktura i forma egzaminu	9
IV. Wymagania egzaminacyjne	11
V. Szczegółowy opis standardów egzaminacyjnych	17
VI. Przykładowe arkusze i schematy oceniania	31
VII. Zbiór przykładowych zadań maturalnych	73

Struktura i forma egzaminu

I grupa zadań

20 – 30 zadań zamkniętych. Do każdego z tych zadań podane są cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest poprawna. Każde zadanie z tej grupy punktowane jest w skali 0 – 1. Zdający udziela odpowiedzi, samodzielnie zaznaczając je na karcie odpowiedzi załączonej do arkusza

Zadanie 4. (1 pkt)

Ile punktów wspólnych ma prosta o równaniu $y = -x + 2$ z okręgiem o środku w początku układu współrzędnych i promieniu 2?

- A. 0   B. 1   C. 2   D. 3

Zadanie 5. (1 pkt)

Liczby: 1, 3, $x - 11$, w podanej kolejności, są pierwszym, drugim i trzecim wyrazem ciągu arytmetycznego. Liczba x jest równa

- A. 5   B. 9   C. 16   D. 20

Struktura i forma egzaminu

Wypełnia piszący				
Nr zadania	A	B	C	D
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐
21.	☐	☐	☐	☐
22.	☐	☐	☐	☐
23.	☐	☐	☐	☐
24.	☐	☐	☐	☐
25.	☐	☐	☐	☐

Wypełnia sprawdzający				
Nr zadania	X	0	1	2
26.	☐	☐	☐	☐
27.	☐	☐	☐	☐
28.	☐	☐	☐	☐
29.	☐	☐	☐	☐
30.	☐	☐	☐	☐

Nr zadania	X	0	1	2	3	4	5	6
31.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Suma punktów	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	D	J
Cyfra dziesiątek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cyfra jednostek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Przykładowa karta odpowiedzi

Struktura i forma egzaminu

Na takie ani podobne „sztuki” nie ma co liczyć - wersje

Struktura i forma egzaminu

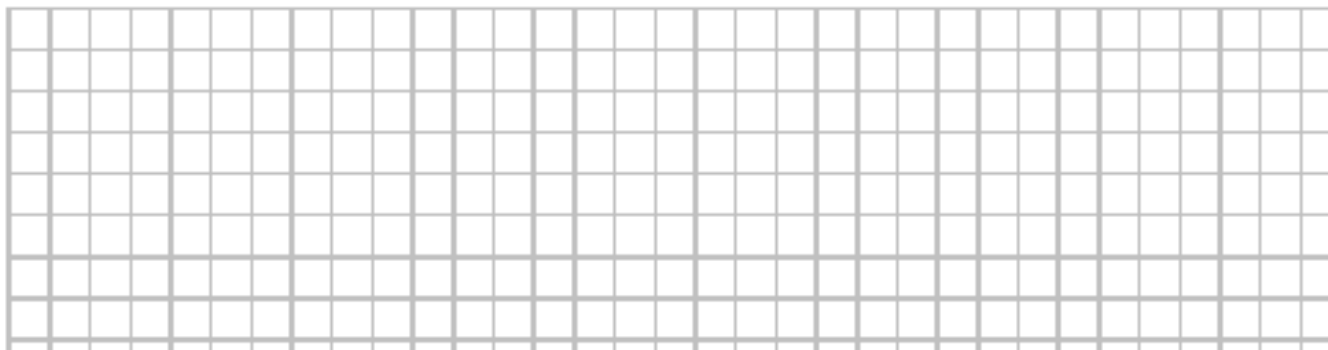
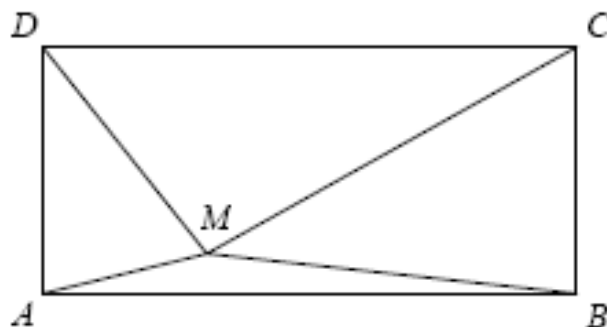
III grupa zadań

3 – 5 zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi punktowanych w skali 0 – 3, 0 – 4, 0 – 5.

Zadanie 29. (5 pkt)

Punkt M leży wewnątrz prostokąta $ABCD$ (zob. rysunek). Udowodnij, że

$$|AM|^2 + |CM|^2 = |BM|^2 + |DM|^2.$$

Standardy wymagań egzaminacyjnych

- **wykorzystanie i tworzenie informacji**
- **wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji**
- **modelowanie matematyczne**
- **użycie i tworzenie strategii**
- **rozumowanie i argumentacja**

Struktura i forma egzaminu

	
<p style="text-align: center;">PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z MATEMATYKI</p> <p style="text-align: center;">POZIOM PODSTAWOWY</p> <p style="text-align: center;">Czas pracy 170 minut</p> <p>Instrukcja dla piszącego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawdź, czy arkusz zawiera 16 stron. 2. W zadaniach od 1. do 25. są podane 4 odpowiedzi: A, B, C, D, z których tylko jedna jest prawdziwa. Wybierz tylko <u>jedną</u> odpowiedź i zaznacz ją na karcie odpowiedzi. 3. Zaznaczając odpowiedź w części karty przeznaczonej dla zdającego, zamaluj ☐ pola do tego przeznaczone. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ☐ i zaznacz właściwe. 4. Rozwiązania zadań od 26. do 33. zapisz starannie i czytelnie w wyznaczonych miejscach. Przedstaw swój tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku. 5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem. 6. Nie używaj korektora. Błędne zapisy przekreśl. 7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie. 8. Obok numeru każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania. 9. Możesz korzystać z zestawu wzorów matematycznych, cyrkla i linijki oraz kalkulatora. 10. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora. <p style="text-align: center;"><i>Życzymy powodzenia!</i></p>	<p>Zestaw P1</p> <p>Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie 50 punktów</p>

Ważne informacje:

**Czas pracy - 170 minut
(zmiana)**

**Maksymalna liczba
punktów – 50**

**W rozwiązaniach zadań
otwartych należy
przedstawić tok
rozumowania**

Ocenianie egzaminu

Ocenianie kryterialne

Metoda czynnościowa

Rozwiązanie zadania zostaje podzielone na etapy czynności, które zdający ma wykonać.

Zasady oceniania:

- ✓ jedna czynność – jeden punkt,
- ✓ jeżeli pomimo wcześniejszych błędów czynność jest analogiczna do zapisanej w kryteriach, to ją oceniamy niezależnie od wcześniejszych błędów.

Ocenianie egzaminu

Ocenianie kryterialne

Metoda holistyczna

Rozwiązanie zadania przydzielane jest do jednej z kategorii:

rozwiązanie, w którym nie ma istotnego postępu	0 p
rozwiązanie, w którym postęp jest wprawdzie niewielki, ale konieczny na drodze do całkowitego rozwiązania zadania	1 p
rozwiązanie, w którym jest istotny postęp	2 p
pokonanie zasadniczych trudności zadania, które jednak nie zostało rozwiązane do końca	3 p
rozwiązanie zadania do końca; w rozwiązaniu występują usterki nieprzekreślające jednak poprawności rozwiązania (np. błędy rachunkowe)	4 p
rozwiązanie bezbłędne	5 p